



JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 21. oktober 2024
Kontor: Kontoret for Organiseret
Kriminalitet
Sagsbeh: Astrid Hjorth Jensen
Sagsnr.: 2024-11854
Dok.: 3436319

Besvarelse af spørgsmål nr. 1502 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1502 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. september 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mikkel Bjørn (DF).

Peter Hummelgaard

/

Marie Mølsted

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1502 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren i detaljer redegøre for forskellen mellem den danske grænsekontrol mod Tyskland og omvendt den Tyske grænsekontrol mod Danmark, hvordan er de forskellige i omfang, størrelse og effektivitet, og mener ministeren ikke, at Danmark bør have en mindst ligeså effektiv grænsekontrol mod Tyskland, som Tysklands grænsekontrol mod Danmark - set i lyset af Tysklands dybt uansvarlige indvandringspolitik?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet via Udenrigsministeriet indhentet en udtalelse fra den danske ambassade i Berlin, der har oplyst følgende:

”Sammenfatning

- Den 9. september 2024 genindførte Tyskland med virkning fra den 16. september midlertidig grænsekontrol mod bl.a. Danmark for at skærpe sikkerheden og modvirke irregulær migration.
- Grænsekontrollen er ikke stationær, men fleksibel og omfatter stikprøvekontroller og grænsepatruljering. Dette skal både modvirke forsøg på undvigelse og mindske byrden for pendlere og andre regulære indrejsende.
- Af indsatstaktiske grunde deles oplysninger om konkret kontroltryk ikke offentligt.
- I forbindelse med grænsekontrollen intensiveres afvisninger og Dublin-overførsler.
- Officielt bekræftede tal for grænsekontrollens effektivitet foreligger ikke, men forbundsindenrigsministeriet forventer at foretage en evaluering inden årets udgang.

Detaljer

Baggrund

Udvidelsen af den midlertidige grænsekontrol til alle Tysklands indre grænser, herunder mod Danmark, blev bekendtgjort den 9. september og har været gældende siden den 16. september 2024 for de grænser, hvor der ikke allerede var genindført grænsekontrol tidligere (Polen, Tjekkiet, Østrig og Schweiz).

Tiltaget er blevet indført som følge af fortsat stor irregulær migration til Tyskland samt et skærpet fokus på islamistisk terror og skal bl.a. bidrage til at begrænse den sekundære

migration gennem andre EU-medlemsstater ved afvisninger og hurtigere Dublin-overførsler.

Kontroltryk og omfang

Forbundsindenrigsministeriet understreger, at der ikke er tale om grænselukninger eller stationær grænsekontrol. I stedet henvises til den model, som allerede anvendes ved grænserne til Polen, Tjekkiet, Østrig og Schweiz. Under betegnelsen "smart borders" omfatter dette en fleksibel grænsekontrol, som løbende evalueres og tilpasses i forhold til den aktuelle situation og sikkerhedsvurdering. I den forbindelse tages både stikprøvekontroller ved grænseovergange og grænsepatuljering i brug. Derudover arbejder forbundspolitiet tæt sammen med de relevante politi- og toldmyndigheder i de berørte nabolande, hvilket kan omfatte fælles patuljering.

Omfanget, intensiteten, den specifikke placering og varighed af de respektive kontroller afhænger bl.a. af situationens udvikling og de lokale transportinfrastrukturforhold og kan derfor være regionalt forskellige og dynamiske.

Grænsekontrollens fleksible natur skal både gøre det muligt at forhindre menneskesmugleres undvigelsesforsøg samt mindske de negative konsekvenser for pendler- og varetransport. I forhold til sidstnævnte kan punktuelle og midlertidige indskrænkninger dog ikke udelukkes.

Af indsatstaktiske grunde vil forbundsindenrigsministeriet dog ikke offentligt oplyse, præcis hvor og i hvilket omfang forbundspolitiet er indsat. Inden udvidelsen af den midlertidige grænsekontrol havde forbundsregeringen allerede afsat flere midler til forbundspolitiet, herunder til at oprette 1.000 nye stillinger om året.

Ifølge medieberetninger fra grænseområdet til Danmark er kontroltrykket begrænset.

Afvisninger og overførsler

Den midlertidige grænsekontrol skal gøre det muligt at kontrollere indrejsendes identitet og opfyldelse af indrejsebetingelser. I den forbindelse er der mulighed for henholdsvis afvisninger ved grænsen og tilbageholdelse i forbindelse med Dublin-overførsler. Asylansøgere afvises ikke ved grænsen.

Såfremt en indrejsende asylansøger allerede er registreret i en anden medlemsstat, skal Dublin-overførslen fremover behandles og gennemføres betydeligt hurtigere. Fremover skal forbundspolitiet indhente ansøgerens oplysninger og

videreformidle dem til udlændingemyndighederne. I den forbindelse afstemmes informationerne også med EURODAC.

I nogle Dublin-sager kan ansøgeren på grundlag af en dommerkendelse tilbageholdes i grænsenære centre. Dette gælder dog ikke alle persongrupper, og tilbageholdelsen skal kunne begrundes med en konkret fare for, at den pågældende flygter eller går under jorden. Tilbageholdelsen er i det konkrete tilfælde også betinget af kapaciteten på de grænsenære centre. Pt. har Tyskland en samlet kapacitet på 800 pladser i sådanne centre, men dette vurderes at være for få af forbundsindenrigsministeren.

Forbundsindenrigsministeriet har ikke fremlagt tal om grænsekontrollens effektivitet, men forventer at kunne foretage en evaluering inden for 2-3 måneder.”

Justitsministeriet kan hertil bemærke, at den danske grænsekontrol mod Tyskland ligesom den tyske kontrol mod Danmark udføres i form af stikprøvevise indrejsekontroller på landegrænsen. Den danske kontrol udføres derudover også som kontrol af passagerer i tog, ved færgeankomster og ved baglandskontroller i grænselandet. Det er ikke oplyst, om den tyske kontrol udføres på samme måde.

Den danske kontrol har et kontroltryk på 5-10 pct. af alle indrejsende over grænsen, idet dette dog varierer på tværs af henholdsvis lande- og søgrænsen samt efter trafikmønstre, efterretningsbillede, sæsonudsving mv. Det har ikke været muligt for ambassaden at få oplyst den tyske kontrols kontroltryk. Dog fremgår det, at den tyske kontrol – ligesom den danske – er dynamisk og tilpasses situationens udvikling og de lokale transportforhold.

Det er Justitsministeriets vurdering, at det på det foreliggende grundlag ikke er muligt at lave en nærmere redegørelse af forskelle og ligheder mellem grænsekontrollen i Tyskland og grænsekontrollen i Danmark.